

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XVIII. Ianuen. altius non tollendi. An & quando unum Monasterium Monialium se opponere possit alteri contiguo Monasterio etiam Monialium, eique impedire altiorem elevationem ob præjudicium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

Si enim pro Ecclesia construenda, amplianda, vel ornanda, imò etiam pro ejus portico, atrio, aliisque appendiciis licitum est cogere vicinum ad vendendum & demolendum ejus antiquum ædificium in ea parte, quæ ad ulum & ornatum Ecclesie est necessaria, ad nos, in l. si quis sepulchrum ff. de religiof. & sumptibus funer. Cepoll. eodem tract. cap. 81. Covarr. lib. 3. var. cap. 14. Menoch. conf. 1206. Gratian. discept. 896. Giurba dec. 86. Gizzarell. dec. 38. Rot. decis. 213. par. 2. recent. & habetur hoc titulo sæpius in materia retractus; Multò magis impediendus est vicinus, ne novum ædificium Ecclesie præjudiciale construat, quia facilius impediuntur facienda, quàm destruantur jam facta, & turpius ejicitur quàm non admittitur hospes, quo dicitur utuntur etiam iuristæ ut per Alex. consil. 113. lib. 6. Surd. consil. 64. num. 7. & passim.

Adversus hæc replicabatur per alteram partem, quod præjudicio oneris ædificii tribunæ & muris Ecclesie resultantis consultum esse posset cum fortissimo arcu, cum quo tribuna omninò libera & præservata manebat, & ex qua ædificii forma cessare dicebatur etiam inconveniens habitationis laicorum super cappellas & altaria, cum ædificium omninò disjunctum remaneret, sed ex parte opponentium respondebatur, non per hoc remanere consultum, quia licet arcus tollat onus fabricæ directæ, non tamen tollebat aliud fabricæ lateralis, & per quod magis gravabantur muri laterales, ex quorum ruina tribuna absque dubio ruinam & depressionem pateretur.

Offerebatur remedium cautionis damni infecti, sed dicebatur non bene applicabile subjectæ materiæ; Tum quia per illud solum consultum futuro damno resultanti ex ruina, sed non tollitur servitus, quæ ita per privatum contra Ecclesiam acquiritur; Tum etiam quia per tale remedium consultum dicitur damno solum burfali & pecuniario ex ruina resultanti, sed consuli non potest alteri irreparabili cum pecunia, quod resultare posset ex fractura antiquissimæ & adeò venerandæ imaginis B. Mariæ in via lata, aliarumque imaginum, ac periculo eminenti Canonice & clericis in Choro psallentibus divinaque celebrantibus, populoque in eadem Ecclesia existentibus, quorum malorum timor permittendus non erat obprivatam commoditatem forsan exuberantem.

Præsertim, quod meo judicio fortius stringebatur, quia nulla publici ornatus ratio, hujusmodi ædificii adeò periculosi & præjudicialis structuram postulabat; licet enim ex dicti novi palatii constructione in præfata nova platea Collegii magnus resultaret ornatus, Attmaen ædificium, de quo agebatur erat à parte interiori, nullum faciens ornatum, neque omninò necessarium erat, sed tantum ad magis sumptuosam mansionum structuram & dilationem, undè cessante ratione favoris publici, solum concurrente illa privata sed exuberantis & non necessaria commoditatis, omnino incongruum dicebam servitutum super Ecclesiam permitti cum prædictorum malorum & inconvenientium periculo, & ex his inhibitis fuit ulterior fabricæ progressus, ac negotium siluit, deinde audio illud cum quodam honesto temperamento sopitum esse.

I A N U E N.

ALTIUS NON TOLLENDI.

P R O

MONASTERIO MONIALIUM SS.
IACOBI ET PHILIPPI.

C V M

ALTERO MONASTERIO MONIALIUM
S. MARIE DE MISE-
RICORDIA.

Responsum extra Curiam etiam pro veritate.

An & quando unum Monasterium Monialium se opponere possit alteri contiguo Monasterio etiam Monialium, eique impedire altiorum elevationem ob præjudicium luminum vel Solis, aut salubrium ventorum, & aeris suffocationem.

S V M M A R I V M.

1. *F Alti series.*
2. *De privilegio Monialium, ut impediatur altius tolli.*
3. *De ratione, cui innixum est hoc privilegium.*
4. *Privilegium prædictum non habet locum inter duo Monasteria aquè Monialium, & de ratione.*
5. *An Monasteria virorum habeant idem privilegium.*
6. *De distantia canarum, an procedat in Monasterijs monialium.*
7. *Vbi agitur de loci publici limitatur regula textus in l. altius, & impeditur ædificium præjudiciale.*
8. *Materia est potius facti quàm juri decidenda ex particularibus circumstantijs.*

D I S C. XVIII.

Monasterium Monialium S. Birgittæ, nuncupatum B. Mariæ de Misericordia, ob insalubritatem aeris, in quo situm erat, translatum fuit ad quasdam domus propè antiquum Monasterium etiam Monialium sub invocatione SS. Iacobi & Philippi; Cumque initium dedisset cuidam ædificio, cujus elevatio pira præjudicia causasset dicto antiquo Monasterio, tam circa privationem solis hyberni, quàm luminum ac impedimentum ventorum salutarium, cum aeris suffocatione, & humiditate exindè resultantem, unde d. ædificio facta fuit oppositio; Hinc pro veritate consultus fui, an hæc oppositio esset juridica necnè.

Et pro negativa facere videbatur consideratio, quod privilegium favore Monialium inducivum limitationis vulgaris regulæ textus in l. altius Cod. de servit. & aqua, & de quo privilegio post antiquiores ab eis allegatos, Sperell. decis. 58. num. 6. & sequen. Rovit. dec. 92. num. 7. Capp. latr. dec. 157. num. 20. cum sequen. Novar. pragmat. 2. de Monial. & habetur pro Monasterio Turris speculorum in altera Romana de Alberino; In Florentina, de quibus in tribus proximè seqq. discursibus, unice fundatum est in ratione honestatis, quæ ob virorum aspectum

C 4

vel

vel introspectum violari possit, aut scandalum producere, live præjudicalem servitutem Monialibus inferre.

Quæ omnia cessant, ubi agitur inter duo Monasteria æquæ Monialium, quæ nil referre videtur, quod Moniales unius Monasterii aspectum vel introspectum habeant in altero pariter Monialium, cum idem sit sexus, quinimò potius id videtur expedire, ac deservire ad promiscuam custodiam, & ad pandendum superioribus illa inconvenientia, ex quibus scandala oriri possunt, quia cum frequentius inter contigua Monialium Monasteria aliqua muliebres, & leves non tamen peccaminosæ amulationes adesse soleant, de facili unum Monasterium pandit defectus alterius. Undè propterea ex eadem ratione seu proportione inter duo contigua & e conspectu existentia Monasteria virorum cum sola via intermedia, ut erat propriè casus præsentis controversiæ, cessante amulatione in dubio non probanda decisum fuit in *Gerunden*, *altius non tollendi* intrare potius regulam, quàm limitationem, *decis* 587. 596. 599. & 611. *part. 5. recent.* & tamen ut patet ex deductis *apud Rovit*, *dicitur dec. 92.* in plurimum sententia, etiam in Monasteriis virorum dictum privilegium procedere videtur, quod intelligendum venit juxta distinctiones seu declarationes, de quibus in *Neapolitana edificiis seu altius non tollendi*, *hoc tit. discurs. 1.* in quibus decisionibus, præsertim 599. num. 39. & 40. in specie advertitur, quod cessante ratione limitationis, non huic, sed regulæ locus esse debet; Accedente præsertim observantia, quoniam frequenter in magnis Civitatibus contigua cernuntur Monasteria e conspectu, & cum sola via intermedia, quorum singula, alta & eminentia habent ædificia, dum in Monasteriis Monialium, ut praxis docet, non intrat ea cannarum distantia, quæ inter Monasteria vel Conventus virorum ex privilegiis Apostolicis requiri solet, ex deductis in *Januen.* privilegiorum coram *Rois* *decis.* 327. & 356. & in eadem coram *Corrado* *impres. dec.* 337. *part. 10. recent.* ac etiam post resolutiones *Diana* *part. 9.* quoniam id fundatur potius ratione contiguitatis Ecclesiarum, ac ad evitandas scandalosæ amulationes haberi solitas circa conciones & confessiones, aliæque divina super populi concursu, secus ista ratione cessante ex deductis in *Neapolitana Seminarij* *sub tit. de Regularibus*, & in *decisione in ea causa edita* 12. *Majj* 1656. coram *Dunozetto* inter suas *dec.* 982.

His tamen non obstantibus contrarium mihi de jure probabilius responderi debere visum est ob facti præsuppositum, quod hujusmodi novi ædificii elevatio magna causaret præjudicia antiquo Monasterio, tam circa privationem salubris solis hyberni, quàm circa privationem ventorum salutarium, ac etiam aëris suffocationem & humiditatem; Licet enim ad communiter notata in d. l. *altius*, cessante motivo amulationis, hujusmodi accessoria & consecutiva præjudicia non spectentur, quoniam principaliter attenditur utilitas ædificantis in suo; Nihilominus id cessat in locis publicis, seu aliis aliquam privilegiativam qualitatem habentibus ad text. in l. *finali §. finali Cod. de servitut. & aqua*, ubi gloss. *Cin. Alberic. & ceteri*, de quibus in *celebri Romana Trasmontana* coram *Pirovano & Buratto* *impres. apud Rub. tom. 1. singul. fol. 514. & 515.* illaque *Buratti* habetur etiam inter suas *decis.* 631. Licet enim in hac secunda, non absque discrepantia pro majori parte pro ædificante decisum fuerit, at tamen id contigit ob cessantem rationem præjudicii; Tum ex eo quod non ageretur de Monasterio,

sed potius de domo puerorum sæcularum, qui ubique versari possunt, ac aëris beneficium obtinere; Tum ob notabilem distantiam & qualitatem ædificii, ex quo non resultabat totale impedimentum ventorum, & sic admittitur tanquam certa juris conclusio, solùmque negatur applicatio, quæ ubi agitur præsertim de Monasteriis Monialium, videtur indubitata, cum non possint exire a loco, neque solis vel aëris beneficium alias obtinere, unde contra pietatem, ac humanam rationem, retento dicti facti præsupposito, esset eas sepe ire vivas, quod etiam in fortioribus terminis Monasterii virorum, qui exire & convertari possunt, implicite admittitur in allegatis *Gerunden*, dum advertitur ad utriusque Monasterii situationem, ob quam fabrica unius dicta præjudicia non causabat, & sic pariter evitatur applicatio ex facto, cujus potius & applicationis ista questio videtur, quam juris, ideoque ex singulorum casuum particularibus circumstantiis pro judicis prudenti arbitrio decidenda, ponderando etiam in idem tanquam à simili, & ex identitate rationis dicta privilegia distantie seu cannarum, ac etiam quia, quando Monialium Monasteria de novo fundantur, haberi toler hic aspectus, an ad sine eminentia ædificia nec ne circum circa quibus existentibus, alias fundatio ibi sequuta non esset. Ideoque irrationabile est, quod post longum tempus alteri liceat rerum statum immutare, quoniam tamen præjudicium est notabile prudentis judicis arbitrio, in quo totum id repositum videtur.

ROMANA

PROSPECTVS

PRO

ALBERINIS

CVM

MONASTERIO SPIRITUS SANCTI.

Casus sospitus cum concordia temperamento.

De eadem materia ædificii, ex quo resultet prospectus ad Monasteria Monialium.

SVMMARIVM.

1. **C**asus controversia.
2. Declaratur conclusio super tollendo vicinij aspectum vel prospectum ad Monasteria Monialium.
3. Residet hac materia in arbitrio superiorum.
4. Vbi innovatio productiva aspectus provenit ex parte Monasterii, non est præjudicandum vicinij.
5. Per reedificationem antiqui ædificii vel reductionem ad meliorem structuram, non dicitur fieri novum opus.
6. Donus ad meliorem formam redacta, dicitur eadem domus, non autem nova.
7. Nil interest ad Moniales haberi aspectum per unam, vel plures fenestras.

DISC.